

TILLAGA

að starfsreglum um breytingar á ýmsum starfsreglum kirkjuþings samkvæmt heimildum í lögum um stöðu, stjórn og starfshætti þjóðkirkjunnar nr. 78/1997, með síðari breytingum (Lagt fyrir 57. kirkjuþing 2018)

Flutt af kirkjuráði.
Frsm. Stefán Magnússon

I. KAFLI

Breyting á starfsreglum um úrskurðarnefnd og áfrýjunarnefnd þjóðkirkjunnar nr. 730/1998, með síðari breytingum.

1. gr.

■ Orðið „og“ í 35. gr. starfsreglnanna fellur brott.

II. KAFLI

Breyting á starfsreglum um djákna nr. 738/1998, með síðari breytingu.

2. gr.

5. gr. starfsreglnanna orðast svo:

■ Þegar djákni er ráðinn til starfa af sóknarnefnd gilda að öðru leyti ákvæði starfsreglna um sóknarnefndir nr. 1111/2011, með síðari breytingum.

III. KAFLI

Breyting á starfsreglum um rekstrarkostnað prestsembætta og vegna prófastsstarfa nr. 819/1999, með síðari breytingum.

3. gr.

Í stað orðsins „presta“ í 1. málsl. 1. mgr. 12. gr. starfsreglnanna kemur: sóknarpresta.

4. gr.

Ákvæði til bráðabirgða í starfsreglunum falla brott.

IV. KAFLI

Breyting á starfsreglum um sérþjónustupresta sem ráðnir eru á vegum stofnana og félagssamtaka nr. 824/1999, með síðari breytingu.

5. gr.

Ákvæði til bráðabirgða í starfsreglunum fellur brott.

V. KAFLI

Breyting á starfsreglum um kirkjuráð nr. 817/2000, með síðari breytingum.

6. gr.

Í stað orðanna „starfsreglur um kirkjuþing“ í 1. mgr. 5. gr. starfsreglnanna kemur: starfsreglur um þingskóp kirkjuþings nr. 949/2009, með síðari breytingum.

7. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 8. gr. starfsreglnanna.

- a. Á eftir orðunum og tölustöfunum „reglugerð um Jöfnunarsjóð sókna nr. 206/1991“ í b)-lið kemur: , með síðari breytingum.
- b. Í stað tölustafanna „38“ í c)-lið kemur: 138.

8. gr.

10. gr. starfsreglnanna orðast svo:

Kirkjuráð fer með málefni Skálholtsstaðar og eftirtalinna stofnanna þjóðkirkjunnar:

- a) Skálholts ásamt öllum mannvirkjum og lausafé, sbr. lög um heimild handa ríkisstjórninni til þess að afhenda þjóðkirkju Íslands Skálholtsstað nr. 32/1963 og lög um Skálholtsskóla nr. 22/1993.
- b) Löngumýrarskóla, sbr. reglur fyrir Löngumýrarskóla í Skagafirði samþykktar á kirkjuþingi árið 1994.
- c) Hjálparstarfs kirkjunnar, Kirkjuhússins-Skálholtsútgáfunnar og Tónskóla þjóðkirkjunnar, sbr. ákvæði gildandi starfsreglna, staðfestra skipulagsskráa og annarra heimilda hverju sinni.

Kirkjuráð starfrækir enn fremur fasteigasvið þjóðkirkjunnar, sbr. starfsreglur um prestssetur og aðrar fasteignir þjóðkirkjunnar nr. 950/2009, með síðari breytingum.

9. gr.

11. gr. starfsreglnanna orðast svo:

Kirkjuráð skipar eða ræður í eftirtalin stjórnunarstörf þjóðkirkjunnar:

- a) Skólaráð Skálholtsskóla, sbr. 1. mgr. 4. gr. laga um Skálholtsskóla nr. 22/1993.
- b) Kirkjutónlistarráð, sbr. 1. mgr. 6. gr. starfsreglna um kirkjutónlist á vegum þjóðkirkjunnar nr. 1074/2017.
- c) Fagráð um meðferð kynferðisbrota, sbr. 3. gr. starfsreglna um meðferð kynferðisbrota innan íslensku þjóðkirkjunnar nr. 955/2009, með síðari breytingu.
- d) Kjörstjórn og yfirkjörstjórn þjóðkirkjunnar, sbr. 1. mgr. 19. gr. og 1. mgr. 20. gr. starfsreglna um kjör til kirkjuþings nr. 1075/2017.
- e) Löngumýrarnefnd, sbr. 4. gr. reglna fyrir Löngumýrarskóla í Skagafirði sem samþykktar voru á kirkjuþingi árið 1994.
- f) Forstöðumann Fjölskylduþjónustu kirkjunnar, sbr. 4. gr. og ákvæði til bráðabirgða í starfsreglum um Fjölskylduþjónustu kirkjunnar nr. 951/2009, með síðari breytingu.

Kirkjuráð skipar í hvert ráð og nefnd skv. staflaðum a-e í 1. mgr. þrjá aðalmenn og varamenn þeirra til fjögurra ára í senn. Kirkjuráð ákveður jafnframt hver skuli vera formaður hvers ráðs og nefndar og varamaður hans, nema starfsreglur kirkjuþings mæli annan veg. Hver skipun gildir frá 1. júlí árið eftir kjör til kirkjuþings., sbr. 1. mgr. 1. gr. starfsreglna um kjör til kirkjuþings nr. 1075/2017.

10. gr.

3. málsl. 12. gr. starfsreglnanna orðast svo:

Kirkjuráð tilnefni tvo nefndarmenn og varamenn þeirra í þóknananefnd kirkjunnar, sem kosin er af kirkjuþingi, sbr. 2. mgr. 12. gr. starfsreglna um þingsköp kirkjuþings nr. 949/2009, með síðari breytingum.

11. gr.

15. gr. starfsreglnanna orðast svo:

Kirkjuráð hefur, auk annarra verkefna sem greinir í starfsreglum þessum, eftirtalin verk með höndum:

- a) Fjallar um erindi frá sóknarnefndum vegna fyrirhugaðra fjárfrekra framkvæmda svo og vegna fjárhagsörðugleika, sbr. 8. gr. starfsreglna um sóknarnefndir nr. 1111/2011, með síðari breytingum.
- b) Tekur afstöðu til áfrýjunar úrskurða úrskurðarnefndar og hefur yfirumsjón með því að úrskurðum úrskurðarnefndar og áfrýjunarnefndar sé framfylgt, sbr. 1. mgr. 28. gr. og 31. gr. starfsreglna um úrskurðarnefnd og áfrýjunarnefnd þjóðkirkjunnar nr. 730/1998, með síðari breytingum.
- c) Ábyrgist, ásamt kirkjulegum stjórnvöldum, að farið sé að lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/2008, með síðari breytingum og að einstökum ákvæðum jafnréttisáætlunar kirkjunnar sé jafnframt framfylgt.
- d) Upplýsir almenning um lög og regluverk á sviði þjóðkirkjumála og annast það verk með viðhlítandi hætti.
- e) Svarar fyrirspurnum kirkjuþings sem undir kirkjuráð heyra.
- f) Veitir úrlausn í málum sem skotið er til ráðsins með stjórnsýslukæru vegna ákvarðana eða aðgerða kirkjulegra stjórnvalda sem undir það heyra.

Leikmenn í kirkjuráði sitja leikmannastefnu, sbr. 1. mgr. 5. gr. starfsreglna um leikmannastefnu nr. 874/2004, með síðari breytingu.

12. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 17. gr. starfsreglnanna:

- a. Í stað orðsins „kirkjuþingsmönnum“ í 1. mgr. kemur: kirkjuráðsmönnum.
- b. Í stað orðanna og tölustafanna „persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga nr. 77/2000“ í 2. mgr. kemur: persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga nr. 90/2018.

VI. KAFLI

Starfsreglur um ráðgjafarnefnd um kenningarleg málefni nr. 821/2000, með síðari breytingu.

13. gr.

Ákvæði til bráðabirgða í starfsreglunum fellur brott.

VII. KAFLI

Starfsreglur um kirkjur og safnaðarheimili nr. 822/2000, með síðari breytingum.

14. gr.

Á eftir orðunum og tölustöfunum „reglugerðar um Jöfnunarsjóð sókna nr. 206/1991“ í e)-lið 1. gr. starfsreglnanna kemur: , með síðari breytingum.

15. gr.

Í stað orðsins „þjóðminjavarðar“ í 3. mgr. 6. gr. starfsreglnanna kemur: Þjóðminjasafns Íslands, sbr. 2. og 6.-9. gr. laga um Þjóðminjasafn Íslands nr. 140/2011, með síðari breytingum.

16. gr.

Í stað orðanna „þjóðminjavarðar, sbr. gildandi þjóðminjalög á hverjum tíma“ í síðari málsl. 2. mgr. 12. gr. starfsreglnanna kemur: Þjóðminjasafns Íslands, sbr. 2. og 6.-9. gr. laga um Þjóðminjasafn Íslands nr. 140/2011, með síðari breytingum.

17. gr.

22. gr. starfsreglnanna fellur brott.

VIII. KAFLI

Starfsreglur um þjálfun djáknaefna nr. 843/2003.

18. gr.

Ákvæði til bráðabirgða í starfsreglunum fellur brott.

IX. KAFLI

Starfsreglur um leikmannastefnu nr. 874/2004, með síðari breytingu.

19. gr.

Ákvæði til bráðabirgða í starfsreglunum fellur brott.

X. KAFLI

Starfsreglur um samkirkjunefnd þjóðkirkjunnar nr. 1006/2005.

20. gr.

Ákvæði til bráðabirgða í starfsreglunum fellur brott.

XI. KAFLI

Starfsreglur um héraðsfundi og héraðsnefndir nr. 956/2006.

21. gr.

Á eftir 3. másl. 2. mgr. 7. gr. starfsreglnanna koma tveir nýir málsliðir sem orðast svo: Héraðsfundi er þó heimilt að kjósa annan fulltrúann til eins árs, þannig að leikmaður verði eftirleiðis kosinn annað hvort ár og prestur hitt. Sama gildir þá um varamenn þeirra.

22. gr.

Í stað tölustafanna „732/1998“ í 11. gr. starfsreglnanna kemur: 1111/2011, með síðari breytingum.

23. gr.

Ákvæði til bráðabirgða í starfsreglunum falla brott.

XII. KAFLI

Starfsreglur um prófasta nr. 966/2006, með síðari breytingum.

24. gr.

10. gr. starfsreglnanna orðast svo:

Prófastur kemur að vali prests og veitir jafnframt liðsinni sitt við almennar prestskosningar, ef kjörstjórn fer þess á leit, sbr. 6. mgr. 7. gr. og 3. mgr. 14. gr. starfsreglna um val og veitingu prestsembætta nr. 144/2016, með síðari breytingum.

25. gr.

16. gr. starfsreglnanna orðast svo:

Prófastur er formaður héraðsnefndar, sbr. 2. mgr. 7. gr. starfsreglna um héraðsfundi og héraðsnefndir nr. 965/2006. Hann tekur við erindum og fyrirspurnum til úrlausnar og annast að öðru leyti þá stjórnarsýslu sem honum er falin samkvæmt starfsreglunum.

26. gr.

Í stað orðanna „starfsreglur um héraðsfundi og héraðsnefndir“ í 1. mgr. 17. gr. starfsreglnanna kemur: 13. gr. starfsreglna um héraðsfundi og héraðsnefndir nr. 965/2006.

27. gr.

19. gr. starfsreglnanna orðat svo:

Prófastur annast um þær úttektir í prófastsdæminu sem hér greinir:

- a) Úttekt á nýbyggðri kirkju og eignum hennar svo og þegar kirkja hefur verið endurbyggð.
- b) Úttekt á kirkju þegar hún hefur verið afhent söfnuði, sbr. 3. gr. laga um umsjón og fjárhald kirkna nr. 22/1907, með síðari breytingu.
- c) Úttekt á prestssetri við starfslok sóknarprestis eða prests og við afhendingu prestsseturs til viðtakandi sóknarprestis, prests eða kirkjumálasjóðs.
- d) Úttekt á prestssetri þegar gagngerðar endurbætur hafa átt sér stað þar eða þegar þess er óskað af lögbærum aðiljum.
- e) Úttekt á bókasafni prestakalls, sbr. 3. mgr. 8. gr. laga um bókasöfn prestakalla nr. 17/1931.
- f) Úttekt á kirkju, sem lögð er niður eða réttarstöðu hennar er breytt, sbr. 1. gr. og 1. mgr. 6. gr. starfsreglna um kirkjur og safnaðarheimili nr. 822/2000, með síðari breytingum.

28. gr.

Í stað orðsins „valnefndir“ í staflið c) í 28. gr. starfsreglnanna kemur: kjörnefndir.

29. gr.

Á eftir orðinu „Þjóðskrár“ í 30. gr. starfsreglnanna kemur: Íslands.

30. gr.

31. gr. starfsreglnanna orðast svo:

Prófastur tekur við og varðveitir skrá frá Minjastofnun Íslands um friðlýsta gripi hverrar kirkju og minningarmörk í kirkjugörðum, sbr. lög um menningarminjar nr. 80/2012, með síðari breytingu.

31. gr.

Í stað orðsins „sóknarbanda“ í 32. gr. starfsreglnanna kemur: á sóknarbandi.

XIII. KAFLI

Starfsreglur um vígslubiskupa nr. 968/2006, með síðari breytingum.

32. gr.

6. gr. starfsreglnanna orðast svo:

Vígslubiskup á sæti í ráðgjafarnefnd um kenningarleg málefni - kenningarnefnd, sbr. 14. gr. laga um stöðu, stjórn og starfshætti þjóðkirkjunnar nr. 78/1997, með síðari breytingum og 1. mgr. 3. gr. starfsreglna um ráðgjafarnefnd um kenningarleg málefni nr. 821/2000, með síðari breytingu.

Vígslubiskup situr biskupafund sem biskup Íslands kallar til, sbr. 19. gr. laga nr. 78/1997 og 1. og 2. gr. starfsreglna um biskupafund nr. 964/2006.

Vígslubiskup situr almenna prestastefnu, sbr. 1. og 2. mgr. 28. gr. laga nr. 78/1997.

Vígslubiskup situr kirkjuþing með málfrelsi og tillögurétt, sbr. 4. mgr. 21. gr. laga nr. 78/1997 og 1. mgr. 25. gr. starfsreglna um þingsköp kirkjuþings nr. 949/2009, með síðari breytingum.

Vígslubiskup situr prófastafund, sbr. 27. gr. starfsreglna um prófastea nr. 966/2006, með síðari breytingum.

Vígslubiskup situr fundi kirkjuráðs þegar sérstök málefni biskupsstólsins eða embættisins eru rædd, sbr. 21. gr. starfsreglna um kirkjuráð nr. 817/2000, með síðari breytingum.

Vígslubiskupi skal boðið að sitja héraðsfundi umdæmisins, sbr. 2. mgr. 2. gr. starfsreglna um héraðsfundi og héraðsnefndir nr. 965/2006.

XIV. KAFLI

Starfsreglur um þjóðmálanefnd þjóðkirkjunnar nr. 1028/2007.

33. gr.

Ákvæði til bráðabirgða í starfsreglunum fellur brott.

XV. KAFLI

Starfsreglur um þingsköp kirkjuþings nr. 949/2009, með síðari breytingum.

34. gr.

1. másl. 3. mgr. 12. gr. starfsreglnanna orðast svo:

Nýkjörið kirkjuþing kýs til annarra þeirra nefnda og trúnaðarstarfa sem kveðið er á um í starfsreglum, samþykktum eða ályktunum frá kirkjuþingi svo og í lögum.

XVI. KAFLI

Starfsreglur um presta nr. 1110/2011.

35. gr.

Á eftir orðinu „Þjóðskrár“ í 2. mgr. 9. gr. starfsreglnanna kemur: Íslands.

XVII. KAFLI

Starfsreglur um sóknarnefndir nr. 1111/2011, með síðari breytingum.

36. gr.

Í stað orðsins „þjóðminjalaga“ í 5. tölul. 6. gr. starfsreglnanna kemur: laga um menningarminjar nr. 80/2012, með síðari breytingu.

37. gr.

Í stað orðsins „prófastsdæma“ í 2. mgr. 8. gr. starfsreglnanna kemur: vegna prófastsstarfa nr. 819/1999, með síðari breytingum.

XVIII. KAFLI

Starfsreglur um val og veitingu prestsembættis nr. 144/2016, með síðari breytingum.

38. gr.

13. gr. starfsreglnanna orðast svo:

Komi fram ósk um almenna kosningu í prestakalli, eftir að embætti prests hefur verið auglýst laust til umsóknar, skal orðið við henni, ef að minnsta kosti fjórðungur atkvæðisbærra sóknarbarna ber hana fram. Fjöldi atkvæðisbærra sóknarbarna miðast við þá sem eru skráðir í þjóðkirkjuna í prestakallinu samkvæmt þjóðskrá og eru fullra 16 ára við birtingu auglýsingarinnar. Biskupsstofa leggur fram lista yfir þessi sóknarbörn.

Eigi síðar en 14 dögum eftir birtingu auglýsingar skv 1. mgr. skal biskupi Íslands berast skrifleg ósk um hina almennu prestskosningu. Meðfylgjandi skal vera listi með skriflegum undirskriftum hinna kosningarbæru sóknarbarna. Biskupsstofu er heimilt að óska eftir að listinn sé enn fremur afhentur á tölvutæku formi.

Rísi ágreiningur um hvort almenn prestskosning skuli fara fram eða um framkvæmd hennar að öðru leyti skal fjallað um málið, eftir því sem við á, samkvæmt starfsreglum um kjör til kirkjuþings nr. 1075/2017. Yfirkjörstjórn þjóðkirkjunnar úrskurðar um ágreining skv. 19.-23. gr. þessara starfsreglna.

Almenn prestskosning skal vera leynileg, sbr. þó 3. mgr. 15. gr.

38. gr.

14. gr. starfsreglnanna orðast svo:

Kjörstjórn við almennar prestskosningar er sú sama og kjörstjórn þjóðkirkjunnar samkvæmt 19. gr. starfsreglna um kjör til kirkjuþings nr. 1075/2017.

Jafnskjótt og biskupi Íslands hafa borist skriflegar óskir um almenna kosningu í prestakalli, frá tilgreindum fjölda atkvæðisbærra sóknarbarna, sbr. 1. og 2. mgr. 13. gr., skal hann tilkynna kjörstjórn það skriflega.

Kjörstjórn er heimilt að fela hlutaðeigandi prófasti eða öðrum starfsmönnum þjóðkirkjunnar að annast undirbúning og framkvæmd kosningar á ábyrgð kjörstjórnar.

Biskupsstofa skal láta kjörstjórn í té þá nauðsynlegu aðstöðu og þjónustu sem óskað er eftir við almenna prestskosningu.

39. gr.

Í stað orðanna og tölustafanna „kosningu kirkjuþings nr. 301/2013“ í 3. mgr. 15. gr. starfsreglnanna kemur: kjör til kirkjuþings nr. 1075/2017.

40. gr.

Ákvæða til bráðabirgða í starfsreglunum orðast svo:

Á árinu 2019 skulu aðalmenn og varamenn þeirra kosnir í kjörnefndir prestakalla til fjögurra ára. Eigi síðar en á aðalsafnaðarfundi eða safnaðarfundi viðkomandi sóknar skal þessari kosningu lokið.

XIX. KAFLI

41. gr.

Starfsreglur þessar, sem settar eru með heimild í 59. gr. laga um stöðu, stjórn og starfshætti þjóðkirkjunnar nr. 78/1997, með síðari breytingum, öðlast gildi við birtingu.

Athugasemdir við tillögu þessa.

Með tillögu þessari hefur kirkjuráð farið yfir allar gildandi starfsreglur þjóðkirkjunnar. Tilgangur þessa var að leiðrétta villur sem slæðst höfðu með við samningu nokkurra starfsreglna á tæplega tuttugu ára tímabili. Í tillögunni felast enn fremur breytingar á starfsreglum, þar sem breytt lög eða ný frá Alþingi krefjast þess. Þá er leitast við að samræma texta milli starfsreglna á þeim stöðum sem nauðsynlegt var. Enn fremur er í tillögunni vísað með nákvæmari hætti til málsgreina og greina í starfsreglunum. Í þó nokkrum starfsreglum eru bráðabirgðaákvæði sem hafa runnið sitt skeið og því lagt til að þau verði fellt brott. Sumar greinar í starfsreglunum þótti rétt að skrifa að nýju þar sem mikilla breytinga þurfti við vegna ýmissa lagabreytinga, breytinga á öðrum starfsreglum eða þar sem skýrleiki var ekki talinn nægjanlegur.

Þess skal sérstaklega getið að í 40. gr. tillögunnar er lagt til að komi nýtt ákvæði til bráðabirgða í starfsreglur um val og veitingu prestsembætta nr. 144/2016, með síðari breytingum, þar sem með gildistöku starfsreglna nr. 1024/2017 var fyrir misgáning fellt niður ákvæði í starfsreglum 334/2017 um hvernig skyldi kosið til kjörnefnda prestakalla á árinu 2019.